

Frágreiðingin »Útlendskur kapitalpartur í føroyskum fiskiskipum«

Eingin grund er at halda, at munur er á, hvussu skip við útlendskum kapitali verða rikin í mun til skip við føroyskum kapitali. Hinvegin er balansan hjá feløgum við útlendskum eigarum merkt av størri skuld, enn um tey verða samanborin við feløg við einans føroyskum kapitali.

Hetta er niðurstøðan í frágreiðingini »Útlendskur kapitalpartur í føroyskum fiskiskipum«, sum var handað landsstýrismanninum í fiskivinnumálum í februar 2010, ið hevði til endamál at lýsa ávirkanina av »útlendskum kapitalpart« í fiskivinnuni.

Roknskapargreining

Hóast veikt datagrundarlag so verður í frágreiðingini víst á ávís rák og ábendingar:

UM ÚTLENSKAN KAPITAL:

- at tað eru lutfalsliga fáir aktivir útlendskir íleggjarar í føroysku fiskivinnuni
- at útlendskir eigarar eru við í kapitalkrevjandi virksemini
- at lutfalsliga lítil útlendskur kapitalur og fáir útlendskir íleggjarar eru í feløgum, ið royna á nærleiðum og innan fiskidagaskipanina. (Er broytt í dag, nú eru útlendsk áhugamál í stórum parti av bólk 2, partrolarunum)

UM RAKSTURIN OG JAVNAN:

- At feløg og skip við útlendskum eigarum hava sum heild sama rakstur sum tey skip, ið tey kunnu samanberast við við føroyskum eigarum.
- Nøkur av feløgnum við útlendskum eigarum hava eina størri skuld enn líknandi feløg við føroyskum eigarum – og tí eisini hægri fíggiarkostnaðir.

- Í summum førum er støðisognin lutfalsliga stór hjá feløgum við útlendskum eigarum, hóast felagið hevur lítið virksemini.
- Ikki er møgult at síggja á roknskapunum, at feløg við útlendskum partaeigarum hava serligan rakstrarkostnað, ið skilur seg frá teimum við einans føroyskum eigarum.

UM SKIPABÓLKAR:

- Útlendskur kapitalur er í teimum skipabólkum við lutfalsliga stórum váða. Inntøkurnar hjá feløgnum eru lutfalsliga lágar í mun til javnan, eins og mangan stórar lögur verða gjørdar sæð í mun til inntøkugrundarlagið, samanborið við líknandi feløg uttan útlenskan kapital.
- Fáir útlendskir íleggjarar eru í feløgum, sum reka trolarar, línuskip og garnaskip, ið fiska á nærleiðum. (Er broytt í dag).

Grannalondini og útlendskur kapitalur

Sum heild hava Norra og Ísland størri forðingar fyri útlendskum kapitali í fiskivinnuni samanborið við Føroyar. Hóast Ísland og Norra eru limir í EFTA og hava EBS-avtalu við ES, so er ikki frælsi hjá fiskivinnuni at stovna feløg frítt hjá hvørjum øðrum.

Hinvegin hevur Hetland/Skotland/UK – sum ES lond – munandi lagaligari treytir fyri útlendskum lutfalli í eginpeningi enn Føroyar, Ísland og Norra. Tó eru onnur krøv í Hetlandi/Skotlandi/UK, sum gera, at útlendskar ilögur verða avmarkaðar.

Samanberingin vísir, at tað ber til at hava

aðrar reguleringar enn krøv um partapening og eigaraviðurskifti, ið kunnu hava størri ávirkan á raksturinn. Hetta merkir, at avmarkingarnar í útlendskum kapitalinum ikki einans liggja í avmarkingunum í lutfallinum í eginpeninginum, men eisini í øðrum búskaparlíggum ella tøknilíggum krøvum til manning, landingar o.s.fr.

TALVA 1: Samanbering av krøvum fyri at fáa/ varðveita veiði- og fiskiloyvi í Føroyum, Norra, Íslandi og Hetlandi/Skotlandi/UK.

SLAG AV KRØVUM	FØROYAR	NORRA	ÍSLAND	HETLAND/SKOTLAND/UK
Eigaraskapur	Í mesta lagi 1/3 útlendskur kapital-partur loyvdur	Í mesta lagi 40% útlendskur eiga-raskapur loyvdur	25% útlendskur eigaraskapur loyvdur	Eingin avmarking til útlendskan eigaraskap. Tó skal felagið, ið eigur skip, vera heimahoyrandi í UK og skal hava eitt sokallað »genuine economic link«, sum merkir, at felagið skal dokumentera, at búskapar-lígt avkast av virkseminum fellur til UK
Aktivitetskrøv	Eingi	Bara aktivir fiskimenn og reiðarar kunnu vera majoritets-eigarar av fiskiførum		
Manningarkrøv	Eingi	Eingi		Í minsta lagi 75% av manningini skal vera frá einum EØS landi, og 50% av manningin skal vera frá UK
Landingarkrøv	Eingi			50% av veiðuni verða landað í UK

Persónar, ið eiga fiskiskip í Føroyum, skulu vera føroyingar, meðan útlendingar kunnu eiga 1/3 av partapeninginum í feløgum.
Norsk lóggáva loyvir upp til 40% av útlendskum eigaraskapi, íslendsk lóggáva loyvir upp til 25%,

og Hetland/Skotland/UK hava onga avmarking, hvat viðvíkur útlendskum eigaraskapi.
Hetland/Skotland/UK hava ikki krav til kapitalin. Hinvegin so hava tey strong myndugleikakrøv um aktivitetskrøv.